

[Per Federspiel.]

oprindelig OEEC-konventionen, senere OECD-konventionen, i Atlantpagtaftalen og i Europarådets statut.

Skal vi i dag gøre status over de fremskridt, der er nået i den frie verden siden krigens ragnarok, så kan vi ikke bestride, at aktivsiden er større end passivsiden. Passiverne, belastningerne på den internationale balance, er dog væsentlige og alvorlige. Det er dem, der trænger sig på, det er dem, der finder vej til bladenes forsider og volder bekymringer, det er dem, der tærer på de politiske aktiver og hæmmer deres vækst. Det er derfor også dem, der måtte udgøre en væsentlig del af den højtærede udenrigsministers redegørelse.

På aktivsiden har vi en i den nyere tids historie ganske enestående vækst i velstand og fremskridt. Denne vækst har været direkte proportional med fjernelsen af 30ernes og krigstidens spærringer for det internationale samkvem og for verdenshandelen. De regionale sikkerhedspagter, for vort vedkommende NATO, har skabt en tryghed over for risikoen for angreb, som vi ikke tidligere har kendt. Afviklingen af de vestlige kolonimagters oversøiske imperier er gennemført på en måde, der har genvundet meget af den allerede tabte prestige og indflydelse, der har stået overfor at måtte afskrives i årene efter krigen, og det var et prestigetab, der ramte kolonimagter og ikke-kolonimagter uden diskrimination.

Samarbejdet mellem Vesteuropa og de nordamerikanske stater har udviklet sig igennem 20 år, således at risikoen for et amerikansk tilbagefald til isolationspolitik ikke længere er en aktuel fare.

Det har vist sig, at FN-organisationen trods alle dens mangler har vist sig i stand til at gribe ind i mindre konflikter og etablere ro, hvor der ellers kunne have været fare for, at ilden havde bredt sig. Erkendelsen af samarbejdets og integrationens betydning, ja, man kan sige dens nødvendighed, har vokset sig så stærk i de europæiske lande, at en gentagelse af de sidste århundreders storkrige, udspunget af europæiske staters konflikter, i dag er utænkelig. Også Oswald Spenglers og Arnold Toynbees pessimistiske spådomme om den vestlige civilisations forfald og dens endelige sam-

menbrud er forstummet under efterkrigstidens uhyre sociale, kulturelle og videnskabelige udvikling. Udforskningen af verdensrummets hemmeligheder, der vel kun er i sin begyndelse, vil komme til i eftertiden at stå som et monument over, hvad der kan opnås, når sværdet omstøbes til plovjern eller, for at sige det mere konkret, når kernefysikken vender sig fra fremstilling af ødelæggelsesvåben til fredelige forskningsopgaver. Under indtrykket af den vestlige verdens voksende styrke er der, som også det ærede medlem hr. K. B. Andersen fremhævede, tegn på en begyndende afspænding i forholdet til Sovjetblokken, hvad enten dette skyldes en ny vurdering fra Ruslands side af vore fredelige hensigter i den vestlige verden med henblik på sameksistens, eller det skyldes det skærpede forhold mellem Rusland og Kina. Jeg vil gerne her sige, at jeg er ganske enig i de betragtninger, som den højtærede udenrigsminister fremsatte om disse specielle forhold under indtryk af sin rejse til østen.

På passivsiden må vi notere os den gærende uro i de nye lande, de mindre udviklede eller fattige lande. Vi må konstatere, at vi i den vestlige verden langt fra har nået de stillede mål med hensyn til u-landspolitikken. Vi må erkende, at opbygningen af det økonomiske og politiske samarbejde i Europa er stødt på vanskeligheder, vanskeligheder som måske ikke umiddelbart lader sig løse, men som på den anden side ikke er afløst af en anden målsætning. Vi er indtil videre kommet til kort, som også den højtærede udenrigsminister ganske kort nævnte, inden for NATO, med løsningen på længere sigt af det afgørende spørgsmål om kontrollen med kernevåben. Afspændingen i forholdet øst-vest er endnu ikke nået et punkt, hvor man kan begynde at skimte en løsning på spørgsmålet om Tysklands fremtid eller blot staden Berlins fremtid. Ingen kan i dag se, hvordan dette sprængstof skal uskadeliggøres. Et nyt problem er rejst i Østasien som følge af de NATO-allieredes svigtende evne til inden for alliances rammer at enes om den politik, der bør føres. Jeg er enig med den højtærede minister i, at vi fra dansk side jo vanskeligt kan gøre nogen indvending mod en fransk anerkendelse af det kommunistiske Kina, da vi jo for 14 år siden selv har anerkendt